

**Een terugblik
2006 -2010**

**De Koepel: 5 jaar
samenwerking in
de kinderopvang**

DE 5 BELANGRIJKSTE REALISATIES VAN DE VOORBIJE 5 JAAR

1. Gezamenlijke deskundigheidsopbouw.

Centraal in de werking van De Koepel staat de gezamenlijke expertiseontwikkeling vanuit de dagelijkse praktijk. De motor hierin vormt het maandelijks overleg tussen de dienstverantwoordelijken. Vanuit de thema's die de partners binnen dit overleg aanbrengen wordt beslist om verdere acties uit te werken, samenwerkingsafspraken te maken tussen de partners of met externen, een werkgroep op te starten of vorming te organiseren.

Deze werkwijze wordt door de partners als één van de grootste meerwaarden aangegeven van de samenwerking. Het zorgt er ook voor dat er een soort staf is ontstaan over de verschillende partners heen. Dienstverantwoordelijken gaan dan ook tussentijds bij elkaar te rade bij eventuele problemen.

2. Gezamenlijk pedagogisch project met centrale doelstellingen

Bij de opstart werden een aantal streefdoelen geformuleerd in het samenwerkingsverband. Op basis van deze doel werd in overleg met de besturen van alle partners een gezamenlijke missie en visie uitgewerkt. Deze missie en visie werd op zijn beurt vertaald naar 3 centrale doelstellingen van het samenwerkingsverband. Deze doelstelling vormen het kader waaraan alle acties en resultaten worden getoetst.

3. Stijging capaciteit

Binnen CKO De Koepel is het aantal plaatsen de voorbije 5 jaar aanzienlijk gestegen. In het jaar 2007 steeg het aantal plaatsen in De Koepel met 110 nieuwe plaatsen. Deze stijging heeft voornamelijk te maken met de opstart van een aantal nieuwe initiatieven, namelijk de Speelhoek in Rollegem en de Pagadder in Marke. Daarnaast hebben de uitbreidingsrondes er bij de andere partners mee voor gezorgd dat het aantal plaatsen de hoogte in ging. In het jaar 2010 werd een tweede grote stijging opgemerkt. Opnieuw was het overgrote deel van de stijging te danken aan de opstart van nog twee nieuwe initiatieven, namelijk een derde vestiging van de Speelhoek en een tweede vestiging van de Puzzel, samen goed voor een uitbreiding van 41 plaatsen. Over de vijf jaar heen steeg de capaciteit van De Koepel van 565 naar 732 plaatsen. Een totale stijging van 167 plaatsen.

4. Aanbod als één geheel aanbieden

Begin september 2007 werd een voorlopige website -www.ckodekoepel.be - van CKO De Koepel opgestart waarop het eigen aanbod bekendgemaakt werd. In 2010 werd dan de huidige website opgestart in samenwerking met de Stad Kortrijk. Deze website richt zich op ouders en op diensten. Het bevat eveneens een aanvraagformulier die volledig afgestemd is op de aanvraagprocedure. Dit zorgt er voor dat als ouders alleen of begeleid door een dienst een aanvraag naar kinderopvang doen binnen De Koepel zij dit slecht éénmaal hoeven te doen voor het volledige aanbod.

5. Meer dan kinderopvang alleen

Binnen De Koepel wordt eveneens ingezet op het geïntegreerd aanbieden van diensten die de combinatie tussen gezin en arbeid moeten helpen combineren. De Pagadder startte in 2008 een strijkdienst waar ouders de strijk kunnen achterlaten en 's avonds terug opgehaald kan worden. Intussen stapten een aantal van de partners, zoals de Speelberg en 't Sloeberke, hierin mee.

INHOUD

Belangrijkste realisaties van de voorbije 5 jaar	1
Inleiding	4
Wat is een CKO?	5
De historiek	6
De missie, de visie en de doelstellingen	7
De missie en visie	7
De doelstellingen	9
Het samenwerkingsverband	10
De partners aan het woord	11
Ervaringsuitwisseling	11
Netwerking	11
Samenwerking	12
Vormingen	12
Werkgroepen	12
Opvolging en informeren	13
Loketfunctie/ Doorstroom	13
Eigenheid bewaren	13
CKO De Koepel in cijfers	14
Capaciteit van de kinderopvang	14
Aantal kinderen in de kinderopvang	16
Sociaal tarief binnen de kinderopvang	17
Bezettingsgemiddelde	18
CKO De Koepel en zijn realisaties	19
2006	19
Sociaal pedagogisch projectals basis	19
Doelstelling 1: Toegankelijkheid verbeteren	22
Doelstelling 2: Geïntegreerd aanbieden	24
Doelstelling 3: efficiënte samenwerking op praktisch vlak	26
CKO De Koepel kort in cijfers	30

VOORWOORD

Kinderopvang is vandaag de dag niet meer weg te denken uit onze huidige geïndustrialiseerde samenleving. Heel wat ouders weet dat de mogelijkheden tot kinderopvang voor handen zijn, doch de weg ernaartoe en het vinden van de meest aangewezen hulp is een heel ander verhaal.

Om daaraan tegemoet te komen werd in Kortrijk het overkoepelend orgaan centrum kinderopvang de Koepel in het leven geroepen. In Kortrijk is er, zoals ook elders in Vlaanderen, een diversiteit aan kinderopvang en voorzieningen voor handen waardoor zij vaak door de bos de bomen niet meer zien. Bovendien zijn er heel wat kleinere organisaties actief in de kinderopvang met een versnippering van het landschap tot gevolg. De Koepel wil hierop een antwoord bieden door een samenwerkingsverband te zijn tussen verschillende diensten voor kinderopvang.

De Koepel mag dit jaar zijn 5e verjaardag vieren en wil dit niet ongezien voorbij laten gaan, vandaar dit 5-jarenboek. In dit 5-jaren/ prestatie -boek willen we de aandacht vestigen op een aantal belangrijke zaken die gerealiseerd werden doorheen de jaren

Een eerste onderdeel van dit prestatieboek bestaat uit een historische schets van de groei binnen de kinderopvang, en de manier waarop De Koepel gekomen is tot wat het is.

De Koepel vertrekt vanuit een missie en een visie, met daaraan gekoppelde doelstellingen. In het tweede deel van dit verslag staan we stil bij wat deze missie en visie nu eigenlijk inhouden.

Vervolgens wordt de samenwerking onder de loep genomen. We gaan daarbij na welke de verschillende partners zijn die in het samenwerkingsverband zijn opgenomen, maar eveneens wat de partners als meerwaarde zien aan dit samenwerkingsverband. Daarnaast gaat de aandacht eveneens naar het opvangaanbod en de bereikte doelgroep.

In een vierde onderdeel wordt de focus gelegd op een aantal cijfergegevens. Er worden een aantal cijfergegevens weergegeven en we maken een opdeling/ vergelijking tussen de opstartfase van De Koepel en de huidige werking.

De afsluit van dit prestatieboek wordt gedaan aan de hand van de belangrijkste realisaties die binnen De Koepel de laatste 5 jaar werden verwezenlijkt.

Alain Cnudde,
Voorzitter CKO De Koepel
Schepen van gezin

WAT IS EEN CENTRUM KINDEROPVANG?

Een CKO is een groep van kinderopvangvoorzieningen die lokaal of regionaal zo ruim mogelijk samenwerken. Dit samenwerkingsverband stemt het aanbod af op de lokale of regionale behoeften.

De kinderopvang in Vlaanderen is in volle beweging. Het aantal gezinnen dat een beroep wil doen op de verschillende opvangmogelijkheden stijgt voortdurend. Daarbij komt dat de individuele familiale achtergronden van elk gezin zich vertalen in uiteenlopende meningen, vragen, specifieke zorgen,... Binnen een CKO bundelen verschillende opvangvoorzieningen hun krachten in een lokale of regionale structuur. Ze werken zo breed mogelijk samen vanuit een sociaal en pedagogisch opvangproject dat voortvloeit uit een actieve dialoog met de lokale overheid, het lokaal overleg kinderopvang, gebruikers en al wie lokaal bij de kinderopvang betrokken is.

Samenwerken is een plus voor de ouders, kinderen en opvangvoorzieningen. Dankzij de samenwerking van verschillende opvangvoorzieningen kunnen alle ouders die op zoek zijn naar kinderopvang beter begeleid worden. De samenwerkende opvanginitiatieven inspireren elkaar tot een voortdurende kwalitatieve verbetering van hun werking. Bovendien kunnen ze hun knowhow en middelen efficiënt bundelen, op elkaar afstemmen en ieders mogelijkheden beter benutten.

Deze vorm van samenwerking draagt bij tot het uitbouwen van een multifunctioneel aanbod dat voor alle gezinnen toegankelijk is en dat kan inspelen op de lokale vraag.

DE HISTORIEK

Stad en OCMW spraken in het globaal welzijnsbeleidsplan Kortrijk (Stad-OCMW, 2003-2006) af, dat de dienst voor opvanggezinnen van het OCMW zou overgaan naar de Stad. Zo zou er een bundeling komen van alle kinderopvanginitiatieven bij de Stad. Dit dossier kreeg echter een andere wending.

Op 15 maart 2006 sloten 8 partners die samen instaan voor 10 voorzieningen een samenwerkingsovereenkomst.

- De stad Kortrijk, voor het initiatief buitenschoolse opvang in De Puzzel en de occasionele opvang Het Blokkenhuis;
- Het OCMW Kortrijk, voor de dienst voor opvanggezinnen OCMW Kortrijk;
- De vzw Buurt- en nabijheidsdienst Kortrijk, met minicrèche De Speelhoek;
- De vzw De Speelberg, voor het kinderdagverblijf de Speelberg;
- De vzw Auricula, voor kinderdagverblijf Auricula;
- De vzw 't Sloeberke-Groenheuvel, voor het kinderdagverblijf 't Sloeberke;
- De vzw Familiehulp, zorgregio Kortrijk, voor Knuffel opvang van zieke kinderen;
- De vzw "Reddie Teddy" Thuishulp West-Vlaanderen, voor Reddie Teddy dienst opvanggezinnen West-Vlaanderen en voor Reddie Teddy-Thisiopvang zieke kinderen, ZIKI

Op 31 mei 2007 werd dit samenwerkingsverband uitgebreid met een extra partner: vzw Kinderopvang De Pagadder, voor minicrèche De Pagadder.

Met de aanstelling van de coördinator op 1 september 2006 is gestart met een analyse waarbij het sociaal-pedagogisch project van De Koepel werd uitgetekend.

CKO De Koepel werd door Kind en Gezin erkend als proefproject Centrum Kinderopvang in mei 2007. Dit voor de gemeenten Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kuurne, Lendelede, Menen, Spiere-Helkijn, Waregem, Wevelgem, Zwevegem. Het merendeel van de capaciteit ligt evenwel in Kortrijk. De focus van de werking als CKO ligt bijgevolg ook in Kortrijk. Op 19 december 2008 heeft Kind en Gezin beslist om de erkenning te verlengen tot 31 december 2009. Nadien werd de erkenning van alle proefprojecten stopgezet. Zoals de meeste proefprojecten besloten ook bij De Koepel alle partners unaniem om de samenwerking verder te zetten.

DE MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

De missie en visie

CKO De Koepel wil ruimte creëren zodat gezinnen, kinderopvang en andere betrokkenen elkaar als partner kunnen ontmoeten in spelen, werken en groeien.

De Koepel wil ruimte creëren

De samenwerking van verschillende voorzieningen in kinderopvang moet een meerwaarde betekenen. Deze meerwaarde willen we realiseren door structuren te realiseren die ruimte bieden. Deze ruimte betekent zowel tijdsruimte, financiële ruimte, fysieke ruimte als emotionele/psychologische ruimte.

Dit vereist dat kinderopvang verder uitgebouwd wordt tot een basisvoorziening die breed toegankelijk is. Tegelijk kunnen initiatieven voor kinderopvang ook gekoppeld worden aan projecten opvoedingsondersteuning of buurt en gezinsgerichte dienstverlening zoals babysitdiensten, waspoets en strijkdiensten, enz.

We willen dit doen door netwerken te creëren, prijsvoordelen te bekomen, speelruimte goed in te richten, extra plaatsen te realiseren, diensten aan elkaar te koppelen, gezamenlijk taken op te nemen, de kwaliteit van de kinderopvang te garanderen en te versterken, mogelijkheden en knelpunten naar andere overheden te signaleren,.... Het gaat hierbij dus vooral om de uitbouw en het benutten van structurele elementen.

Zodat gezinnen, kinderopvang en andere betrokkenen

De doelgroep van de Koepel wordt zeer breed genomen. Uiteraard zetten we hierin de gezinnen en dus ook de kinderen, hun ouders en de andere gezinsleden op de eerste plaats. Hierbij zien we de gezinnen in hun brede verscheidenheid als een eenheid met een eigen dynamiek.

Door ouders te ondersteunen bij de opvoeding van hun kind, en dus ook te erkennen als eerste opvoeder, krijgt kinderopvang een specifieke rol naar het kind toe. Bij belangenconflicten tussen ouders en kinderen willen we in de eerste plaats het belang van het kind veilig stellen en zo het gesprek met de ouders aangaan. Dit met het internationaal verdrag van het kind als kader.

Vanuit het samenwerkingsverband willen we evenwel ook ruimte creëren voor de kinderopvang.

Naar de aangesloten partners toe willen we structuren uitbouwen die hen ondersteunen in de uitbouw van de kwaliteit van de eigen kinderopvang. Deze structuren kunnen waar dit wenselijk en mogelijk is ter beschikking gesteld worden aan anderen niet aangesloten voorzieningen. Tegelijk willen we met deze voorzieningen samenwerken bij de afstemming van de drie functies van kinderopvang.

Met kinderopvang bedoelen we echter niet enkel de voorzieningen en hun bestuur als dusdanig. Ook medewerkers in de kinderopvang willen we een meerwaarde bieden, hierbij gaat het zowel om professionelen als vrijwilligers.

DE MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

Dit lijkt voor ons te meer van belang omdat het duidelijk maakt dat de meerwaarde van het samenwerkingsverband zichtbaar en voelbaar moet zijn op alle niveaus, wil de meerwaarde tastbaar worden voor de gezinnen en hun gezinsleden.

Tot slot willen we een meerwaarde betekenen voor andere betrokkenen. Hierbij denken we aan de samenleving in zijn verschillende aspecten en niveaus (buurten, doelgroepen, voorzieningen en diensten). Dit in de eerste plaats door met hen samen te zoeken naar mogelijke win-wins.

Als partners kunnen ontmoeten

De rijke diversiteit tussen de partners en het wederzijds respect voor de eigenheid tussen elk van deze partners vormde de basis en waren bepalend bij de keuze van elk van de partners om aan te sluiten bij de Koepel. Doel is dus wervend samen te werken vanuit en elkaar te ontmoeten in dialoog. Dit vereist een situationele en pragmatische werkwijze. De dialoog helpt zicht te krijgen op de betekenis van de situaties voor de verschillende betrokkenen. Hierdoor kunnen de verschillende invalshoeken mee in rekening genomen worden.

Het wervend samenwerken houdt rekening met ieders beslissingsbevoegdheid en ieders zelfstandigheid. Dit partnerschap betekent eveneens een constante aandacht voor de wederzijdse verwachtingen, en zicht op de mogelijkheden en grenzen. Deze dialoog kan echter pas tot resultaten leiden als er wederzijds respect is, wat wederzijdse rechten en plichten inhoudt en tegelijk aandacht vraagt voor de initiatieven van bestaande partners en het afspraken maken rond de grijze zones.

Deze visie willen we doortrekken naar de samenwerking met ouders, kinderen en andere betrokkenen. Naar ouders en kinderen toe betekent dit voldoende aandacht voor persoonlijke gewoontes, begeleiding en aangepaste en duidelijke communicatie.

Hiertoe willen we eveneens extra aandacht besteden aan een duidelijke profilering zodat duidelijk is wat van de Koepel verwacht kan worden. Zo kunnen we naar de ouders toe benadrukken dat zij als eerste instaan voor de opvoeding van het kind en willen we hen als dusdanig erkennen. Zo willen we een voorbeeldfunctie vervullen en de dialoog en ontmoeting tussen ouders verstrekken.

Naar externe partners toe betekent dit een streven naar een samenwerking die voor beiden een meerwaarde kan betekenen en waarbij kinderopvang de rol kan spelen van als randvoorwaarde en tegelijk de eigen evenwicht kan vinden tussen de drie functies die ze opneemt.

In spelen werken en groeien

Dit verwijst naar de drie functies die de kinderopvang in afstemming op elkaar wil opnemen.

Spelen kan enkel als er voldoende welbevinden is. Hiertoe zijn aandacht voor voldoende vrije tijd en een particuliere werking die het informele en hartelijke toelaat noodzakelijk.

Dit spelen leidt tot creativiteit, in een regio die innovatie wil uitstralen is dit een belangrijke competentie.

DE MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

Spelmomenten zijn tegelijk informele momenten. Deze leiden vaak tot nieuwe ontmoetingen en de uitbouw van nieuwe netwerken. In onze samenleving hebben mensen meer dan ooit nood aan ontwikkeling, ontplooiing en aan sociale netwerken. Zo komt men tot deelname aan en integratie in onze samenleving. Een beter coördinatie van vrijetijdsaanbod en kinderopvang kan deze dynamiek versterken. Dit willen we voor iedereen nastreven met bijzondere aandacht voor mensen met minder welzijnskansen. Zo willen we iedereen in de mogelijkheid stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Naar de kinderen toe willen we daarom streven naar een inclusieve opvang. Hierbij willen we op zoek gaan naar een goed antwoord op de vraag wie overal terecht kan en wie echt nood heeft aan een gespecialiseerde opvang? Het verhogen van de toegankelijkheid, inclusiviteit en het omgaan met diversiteit vereisen kennis, vaardigheden en financiële middelen.

Deze inclusiviteit laat kinderopvang een rol spelen bij de uitbouw van sociale netwerken met een rijkere diversiteit. De Koepel wil er immers ten volle in slagen de ontmoetingsfunctie van kinderopvang te realiseren en zo een rol op te nemen in de samenlevingsopbouw.

Het **werken** verwijst naar de economische functie waarbij kinderopvang een rol speelt in het werk vinden, hebben en houden, en tegelijk ook werkgever is. Langdurige werkeloosheid gecombineerd met een laag inkomen, leidt op termijn niet alleen tot economische uitsluiting, maar ook en vooral tot sociale en culturele uitsluiting. Vooraleer toeleiding naar de arbeidsmarkt kan worden nagestreefd, is er vaak eerst een solide basis, een veilig platform nodig.

Het uitbouwen van ‘menselijk kapitaal’ door integratie op alle levensterreinen, is dan ook een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle hulpverlening. De economische functie moet dan ook afgestemd worden met de andere functies en is er onlosmakelijk mee verbonden.

Er zijn een aantal kenmerken van persoonlijkheid om in een democratie te functioneren, met name zelfvertrouwen, sociale competentie, verbondenheid, duidelijke identiteit, kritische houding, verantwoordelijkheidsgevoel enz. Hiervoor wordt de basis al gelegd in de allerjongste leeftijdscategorie. Het verwerven van deze competenties is een blijvend **groeiproces**.

De doelstellingen

Voor de realisatie van bovenstaande missie en visie werden, reeds van bij het begin, drie belangrijke doelstellingen naar voor geschoven:

1. **CKO De Koepel organiseert voldoende en diverse vormen van kinderopvang, toegankelijk voor alle kinderen.** Hierbij gaat bijzondere aandacht naar deelname en integratie van kwetsbare gezinnen, kansengroepen en ondervertegenwoordigde groepen in alle voorzieningen.
2. **CKO De Koepel biedt haar kinderopvang gezamenlijk en geïntegreerd aan en kan snel en accuraat een antwoord formuleren op vragen die rond opvang gesteld worden.** Dit door een netwerk rond gezinnen te bouwen vanuit De Koepel in samenwerking met externe partners.
3. **CKO De Koepel ondersteunt zijn aangesloten partners bij de uitbouw van kwaliteit** zodat deze partners kinderopvang aanbieden als een volwaardig tweede opvoedingsmilieu voor de kinderen, dat de ouders ondersteunt in hun gezinsleven en de opvoeding van de kinderen.

DE PARTNERS EN HET SAMENWERKINGSVERBAND

Zoals hierboven reeds vermeld is CKO De Koepel een samenwerkingsverband tussen verschillende diensten van kinderopvang of kinderopvang. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan wie allemaal betrokken is in dit samenwerkingsverband en hoe zij elk afzonderlijk het partnerschap ervaren.

Tablet 1: Overzicht aanbod CKO De Koepel naar organiserend bestuur en soort opvang

Naam en adres	Organiserend bestuur	Opvangvorm
De Puzzel Condédreef 16A 8500 Kortrijk	Stad Kortrijk Openbaar bestuur	Groepsopvang Buitenschoolse opvang
De Puzzel Sint-Jan Pieter de Conincklaan 2 8500 Kortrijk	Stad Kortrijk Openbaar bestuur	Groepsopvang Buitenschoolse opvang
Het Blokkenhuis Condédreef 16A 8500 Kortrijk	Stad Kortrijk Openbaar bestuur	Groepsopvang Voorschoolse opvang
De Speelhoek Moorseelsestraat 210 8500 Kortrijk	VZW Buurt- en nabijheids- dienst Kortrijk	Groepsopvang Voorschoolse opvang
De Speelhoek Pieter de Conincklaan 4 8500 Kortrijk	VZW Buurt- en nabijheids- dienst Kortrijk	Groepsopvang Voorschoolse opvang
De Speelhoek Tombroekstraat 47 8510 Rollegem	VZW Buurt- en nabijheids- dienst Kortrijk	Groepsopvang Voorschoolse opvang
De Speelberg Pater Damiaanstraat 6 8500 Kortrijk	VZW De Speelberg	Groepsopvang Voorschoolse opvang
Auricula Burgemeester Schinkelstraat 20 8500 Kortrijk	VZW Auricula	Groepsopvang Voorschoolse opvang
Kinderdagverblijf 't Sloeberke Groenweg 12, bus A 8510 Kortrijk	VZW 't Sloeberke - Groen- heuvel	Opvang aan huis
De Pagadder Kloosterstraat 18 8510 Marke	ZW Kinderopvang De Pagadder	Groepsopvang Voorschoolse opvang
Dienst voor opvanggezinnen OCMW Kortrijk Condédreef 16A 8500 Kortrijk	OCMW Kortrijk	Gezinsopvang Voorschoolse en buiten- schoolse opvang
Dienst voor opvanggezinnen Red- die Teddy Pres. Kennedypark 2 8500 Kortrijk	VZW 'Reddie Teddy' Thuishulp West-Vlaanderen	Gezinsopvang Voorschoolse en buiten- schoolse opvang

DE PARTNERS EN HET SAMENWERKINGSVERBAND

Naam en adres	Organiserend bestuur	Opvangvorm
Thuisopvang zieke kinderen Red-die Teddy ZIKI Pres. Kennedypark 2 8500 Kortrijk	VZW 'Reddie Teddy' Thuishulp West-Vlaanderen	Gezinsopvang Voorschoolse en buiten- schoolse opvang
Knuffel Thuisopvang zieke kinderen Sint-Janslaan 8A 8500 Kortrijk	VZW Familiehulp zorgregio Kortrijk	Opvang aan huis

De partners aan het woord

Elk van de aangesloten partners werd afzonderlijk bevroegd naar de meningen en ervaringen met betrekking tot CKO De Koepel aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst.

Uit deze verschillende interviews kunnen een aantal zaken naar voor geschoven worden die door de partners als meerwaarde, als succesfactor van het samenwerkingsverband van De Koepel worden gezien. Hieronder worden deze factoren benoemd en wordt uitleg gegeven waarom de verschillende partners ze aanhalen.

Ervaringsuitwisseling

De ervaringsuitwisseling die er is tussen de verschillende partners wordt misschien wel als de belangrijkste meerwaarde van het samenwerkingsverband aangegeven. Elk van hen haalt dit aan, en elk van hen staat hier enorm enthousiast tegenover.

Deze ervaringsuitwisseling doet zich voornamelijk voor op de diensthoofdenvergadering. Cruciaal voor het welslagen van deze vergadering en de ervaringsuitwisseling is dat er geopend wordt met een rondje, waar de verschillende aanwezigen, meestal de diensthoofden van de aangesloten organisaties, vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen delen. Het geeft hen de opportuniteit om te leren van elkaar en met elkaar te bespreken wat de beste aanpak van een welbepaald probleem kan zijn. Op die manier krijgt iedereen in de eerste plaats weet van de problematieken die er zijn binnen de kinderopvang, en aan de andere kant kunnen ze sneller inspelen op zaken die reeds besproken zijn en zich mogelijk voordoen.

Netwerking

Een andere meerwaarde die aangegeven wordt door de partners van het samenwerkingsverband is de netwerking. Enerzijds tussen de verschillende kinderopvangvoorzieningen, maar anderzijds naar tal van andere organisaties waar men voor de komst van De Koepel weinig zicht op had. We hebben het voornamelijk over de stad, OCMW, VDAB, maar eveneens over Kind en Gezin. Men heeft nu ook beter zicht op de verschillende evoluties die zich binnen beleid kinderopvang voordoen.

DE PARTNERS EN HET SAMENWERKINGSVERBAND

Zo is er bijvoorbeeld de opvoedingswinkel gekomen in Kortrijk waar de partners via De Koepel hun weg naar hebben gevonden. Ook krijgen de verschillende partners een beter beeld van het opvoedingslandschap van Kortrijk. Door de verschillende netwerken die opgezet worden krijgen de mensen een wederzijds beeld van elkaar. Dit werd door een partner mooi beschreven als 'de organisatie krijgt een gezicht'. Een aantal voorbeelden zijn de leerwerknemers van het OCMW, het OCMW, de opvoedingswinkel, de zelfstandige kinderopvang,...

Samenwerking

De samenwerking binnen De Koepel hangt voor een groot stuk samen met de ervaringsuitwisseling die hierboven voor een stuk beschreven werd. Die ervaringsuitwisseling is voor een groot stuk de samenwerking tussen de verschillende partners. Op die manier krijgen ze weet van elkaar hun werking en kunnen ze binnen de eigen werking zaken aanpassen of veranderen naargelang ze het zelf willen. Natuurlijk doet de samenwerking zich voor op meer dan louter de diensthoofdenvergadering.

Naast die formele contacten (zoals de diensthoofdenvergadering) zijn er toch een aantal informele contacten zichtbaar. De verschillende diensten voor kinderopvang staan in onderling contact met sommige andere partners. Zo zien we dat de kinderdagverblijven onderling toch regelmatig contact hebben met elkaar wanneer de ene of andere partner met een vraag zit. Tussen de opvang voor zieke kinderen doet de samenwerking zich vooral voor op vlak van doorstroming, ze kennen elkaar al een beetje en dat zorgt ervoor, ondanks ze ergens concurrenten zijn, dat ze de mensen toch eerst naar elkaar gaan doorsturen vooraleer een andere dienst van buiten De Koepel aangesproken wordt. Op die manier werken de verschillende partners toch samen om de kinderopvang in Kortrijk en omstreken op een zo goed mogelijke manier te organiseren.

Vormingen

Een andere belangrijke meerwaarde, aangehaald door de partners is de mogelijkheid tot deelname aan vormingen. Vanuit verschillende organisaties worden geregeld vormingen aangeboden. Dit aanbod komt ook terecht bij De Koepel en wordt zo aan de partners bezorgd. De Koepel biedt aan de verschillende partners ook zelf vorming aan. Omdat dit vanuit De Koepel geregeld wordt, zijn de financiële lasten voor de verschillende partners heel wat lager. Daarnaast wordt aangehaald dat de verschillende partners de tijd niet hebben om die vormingen zelf op te zoeken en op te zetten. Daarom is het dus wel een groot voordeel voor de partners om via het samenwerkingsverband te kunnen deelnemen.

Een vorming die regelmatig doorgaat is die rond het levensreddend handelen. Ook hier hebben de partners de mogelijkheid gehad om personeelsleden in te schrijven om aan de vorming deel te

Werkgroepen

Binnen De Koepel worden tussen de verschillende partners werkgroepen opgericht waar men samen rond een thema werkt. Het wordt voor hen als een voordeel ervaren dat ze er niet alleen voor staan, en zeker niet omdat de verschillende partners met dezelfde zaken rekening moeten houden. Zo wordt er bijvoorbeeld momenteel gewerkt rond een kwaliteitshandboek. Een ander voorbeeld is de werkgroep rond preventie.

DE PARTNERS EN HET SAMENWERKINGSVERBAND

Opvolging en informeren

De sturing vanuit één centraal orgaan, namelijk De Koepel wordt door de partners als iets positiefs benoemt. Men werkt vanuit een centraal orgaan, met een coördinator die de opvolging doet van de verschillende besproken thema's. Hij vervult de belangrijke taak om de mensen te informeren en hetgeen de partners aanhalen op te volgen. Dat bespaart de partners zelf heel wat tijd, aangezien ze het voorgeschoteld krijgen, maar het opent eveneens de deur naar discussie en overleg. Op die manier kunnen zij hun stem uitbrengen rond een bepaald onderwerp en kan er een mate van draagkracht gecreëerd worden. Aangezien de coördinator zich binnen andere overleggen bevindt, kan deze de opmerkingen hiernaartoe meebrengen. De coördinator fungeert zo als spreekbuis naar andere partners.

Loketfunctie/ doorstroom

Een belangrijke realisatie van De Koepel, waar de partners ook enorm tevreden mee zijn, is de loketfunctie. Deze functie is in de eerste plaats gericht naar de ouders, opdat zij binnen het landschap van de kinderopvang in Kortrijk hun weg zouden vinden. De loketfunctie bestaat eruit dat om het even bij welke partner ouders zich aanmelden, en er dan samen met hen gezocht wordt naar de best beschikbare kinderopvang. Zo moeten ouders niet zelf overal gaan aanbellen, maar kunnen zij bij een verschillende dienst informatie inwinnen over alle diensten aangesloten bij De Koepel.

Voor de partners heeft dit eveneens zijn voordelen, zij krijgen ouders over de vloer die bij hen terecht kunnen na eventuele doorsturing, plus ze kunnen ouders helpen in de zoektocht naar kinderopvang.

Eigenheid bewaren

Voor de verschillende partners is en blijft het een belangrijk aandachtspunt dat zij hun eigenheid kunnen blijven bewaren. Ze zijn allen ingestapt in het project om het voor henzelf een stuk gemakkelijker te maken, maar het is niet zo dat zij grote veranderingen willen binnen hun eigen kinderopvang of dienst. Tot op heden is De Koepel erin geslaagd om de verschillende partners te benaderen hoe ze zijn en hen te laten hoe ze zijn, met appreciatie van de partners tot gevolg.

Een aantal van hen geven aan dat ze niet in het project zouden gestapt zijn indien men grote veranderingen ging moeten teweegbrengen en niet langer de eigenheid ging kunnen bewaren.

CKO DE KOEPEL IN CIJFERS

Om een duidelijke voorstelling te geven van het samenwerkingsverband De Koepel, de partners, en de inschrijvingen, doorverwijzingen aantal plaatsen, krijgt u in volgend hoofdstuk zicht op een aantal cijfergegevens van De Koepel en zijn partners. Onderstaande gegevens werden bevraagd bij de partners van De Koepel.

De diversiteit aan partners maakt dat de cijfergegevens niet bij alle partners even gemakkelijk te verkrijgen zijn. Zo zijn Reddie Teddy, ZIKI en Knuffel diensten voor thuisopvang van zieke kinderen. Zij hebben een totaal andere registratie dan erkende kinderdagverblijven of diensten voor onthaalouders. Diensten die aangesloten zijn bij het IKG-systeem hebben dan weer geen zicht op een aantal gegevens.

Capaciteit van de kinderopvang

Onderstaande gegevenstabel geeft de evolutie van de capaciteit weer van de verschillende diensten binnen de kinderopvang gedurende de laatste 4 jaar. In de meeste diensten is de capaciteit gestegen. De grootste veranderingen doen zich voor in 2010. Deze zijn gemakkelijk te verklaren aangezien zowel de Puzzel als de Speelhoek gestart zijn met een nieuw kinderdagverblijf. Beide kinderdagverblijven bevinden zich in Kortrijk. De Speelberg in Kortrijk kreeg er een aantal occasionele plaatsen bij. Dat brengt het totaal aantal plaatsen binnen de kinderopvang op zo'n 731 plaatsen voor kinderopvang in Kortrijk en omstreken. We merken een totaal op van 167 nieuwe plaatsen binnen de kinderopvang over een periode van 5 jaar.

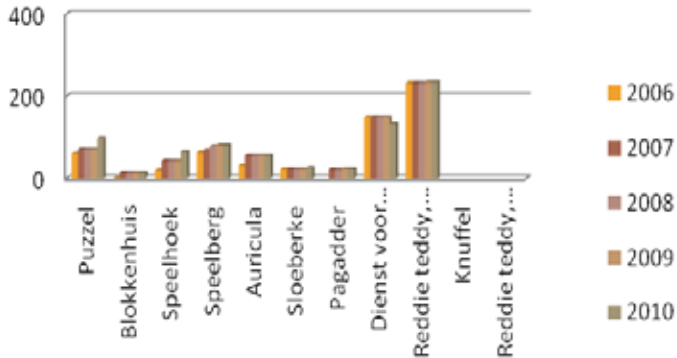
Tabel 2: Capaciteit binnen de kinderopvang

Capaciteit	2006	2007	2008	2009	2010
Puzzel	60	70	70	70	98
Blokkenhuis	*	14	14	14	14
Speelhoek	20	42	42	42	65
Speelberg	63	68	78	81	81
Auricula	32	56	56	56	56
Sloeberke	23	23	23	23	27
Pagadder	0	22	22	24	24
Dienst voor opvanggezinnen	135	148	148	148	133
Reddie teddy, dienst opvanggezinnen	232	232	232	234	234
Knuffel	*	*	*	*	*
Reddie Teddy, opvang zieke kinderen	*	*	*	*	*
Totaal	565	675	685	692	732

* geen toegekende capaciteit

CKO DE KOEPEL IN CIJFERS

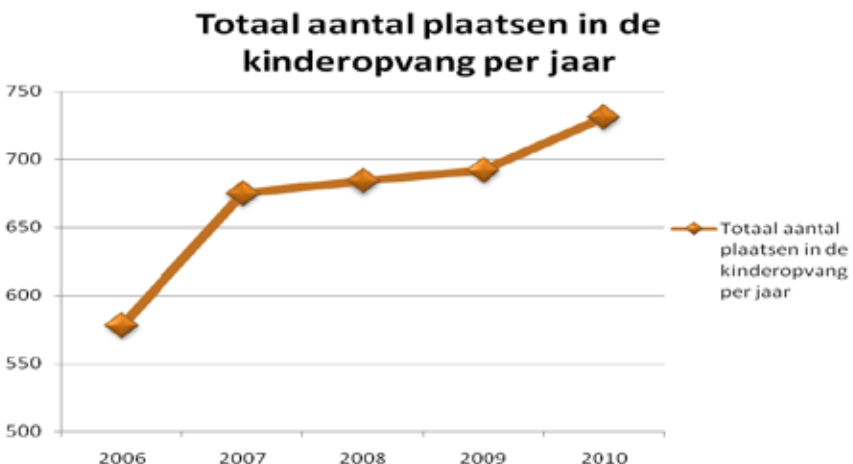
Figuur 1: Capaciteit binnen de kinderopvang

Onderstaande grafiek geeft duidelijk weer hoe de capaciteit binnen de kinderopvang geëvolueerd is doorheen de jaren. We zien duidelijk dat het aantal plaatsen binnen de Koepel elk jaar gestegen is. We zien twee grote stijgingen, namelijk in 2006 en 2010. Verklaringen hiervoor zijn onder andere de opstart van twee nieuwe voorzieningen door de Speelhoek, de verhuis van Auricula en de Speelberg zorgt voor beiden voor een capaciteitsuitbreiding, op basis van de m² kreeg de Pagadder er twee plaatsen bij, Reddie Teddy kreeg twee plaatsen inclusieve kinderopvang erbij,...

Er is ook een partners waar de capaciteit licht gedaald is, namelijk de dienst voor opvanggezinnen van OCMW Kortrijk. Dit is te wijten aan een gebrek aan onthaalouders.

Figuur 2: Totaal aantal plaatsen per jaar

CKO DE KOEPEL IN CIJFERS

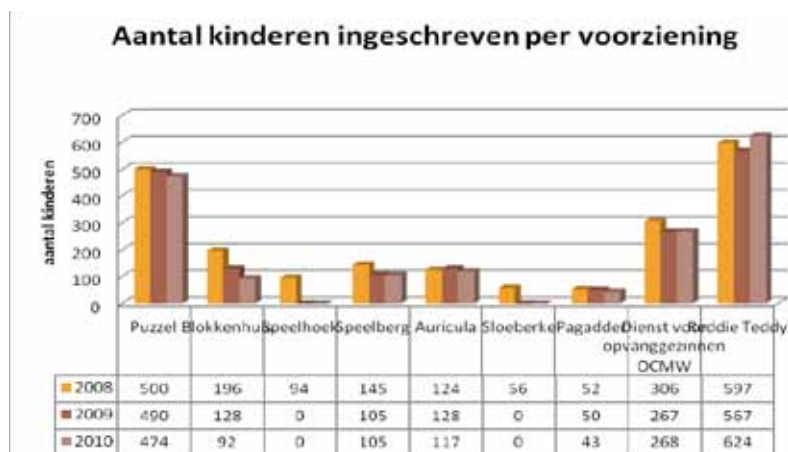
Aantal kinderen in de kinderopvang

Om een beeld te geven van het aantal kinderen die er zijn binnen de kinderopvang en om na te gaan of er meer of minder kinderen naar de kinderopvang gaan volgende tabellen.

Tabel 3: aantal ingeschreven kinderen per voorziening

Aantal ingeschreven kinderen	2008	2009	2010
Puzzel	500	490	474
Blokkenhuis	196	128	92
Speelhoek	94	n.g.	105
Speelberg	145	105	105
Auricula	124	128	117
Sloeberke	56	52	57
Pagadder	52	50	43
Dienst voor opvanggezinnen OCMW	306	267	268
Reddie Teddy	597	567	624
Knuffel			
Reddie Teddy opvang zieke kinderen			
Totaal	2070	1787	1885

Figuur 3: Grafiek aantal kinderen ingeschreven per voorziening

CKO DE KOEPEL IN CIJFERS

Over het algemeen is er een trend waarneembaar waarbij we zien dat er toch wat minder kinderen ingeschreven zijn binnen de kinderopvang. Een eerste oorzaak hiervan is dat binnen de voorzieningen de inschrijvingslijsten beperkt werden tot het aantal kinderen die regelmatig naar de kinderopvang kwamen. Een tweede oorzaak is dat het Blokkenhuis van occasionele, urgente opvang ingestapt is in de reguliere opvang. De hokjes in de tabel waar een waarde 0 genoteerd staat wijst er op dat de gegevens niet gekend zijn binnen bepaald kinderdagverblijf.

Sociaal tarief binnen de kinderopvang

AANVRAGEN SOCIAAL TARIEF

Het sociaal tarief binnen de kinderopvang kent een stijgende evolutie. Het sociaal tarief is er vooral voor ouders die het niet breed hebben en daardoor moeilijkheden ondervinden om hun kinderen binnen de kinderopvang een plaats te geven. Hieronder wordt een weergave gegeven van het aantal aanvragen die er geweest zijn tot sociaal tarief binnen de kinderopvang. De aanvragen die gebeuren voor sociaal tarief blijven over het algemeen over de drie jaar gelijk. Zo ook het aantal aanvragen die goedgekeurd worden.

Tabel 4: Aantal aanvragen voor sociaal tarief per jaar

Aanvragen sociaal tarief	2008	2009	2010
Puzzel	8	5	8
Blokkenhuis	9	8	6
Speelhoek	7		
Speelberg	0	2	0
Auricula	1	3	1
Sloeberke	0	0	0
Pagadder	0	0	0
Dienst voor opvanggezinnen	0	0	0
Reddie teddy dienst opvanggezinnen	15	19	27
Knuffel	1		
Reddie Teddy opvang zieke kinderen	0		
Totaal	41	37	42

AANTAL AANVRAGEN GOEDGEKEURD

Onderstaande grafiek geeft op een duidelijk manier weer hoeveel gebruik gemaakt wordt van het sociaal tarief. Vele ouders die het aanvragen kunnen het ook krijgen. De voorwaarde hiervoor is dat de ouders een dossier indienen, op basis waarvan het kinderdagverblijf of de dienst de beslissing neemt om al dan niet met sociaal tarief te werken. De beslissingsgronden verschillen wel van kinderdagverblijf tot kinderdagverblijf.

CKO DE KOEPEL IN CIJFERS

Tabel 5: Aantal aanvragen sociaal tarief goedgekeurd

Hoeveel van deze aanvragen werden goedgekeurd	2008	2009	2010
De Puzzel	8	5	8
Het Blokkenhuis	9	8	6
De Speelhoek	5		
Speelberg	0	3	1
Auricula	1	0	0
Sloeberke	0	0	0
Pagadder	0	0	0
Dienst voor opvanggezinnen	0	0	0
Reddie teddy dienst opvanggezinnen	15	19	27
Knuffel			
Reddie teddy opvang zieke kinderen			
TOTAAL	39	37	42

Bezettingsgemiddelde

Met bezettingsgemiddelde wordt het aantal geleverde prestaties ten opzichte van 220 opvangdagen en bepaalde capaciteit bedoeld.

Tabel 6: bezettingsgemiddelde per jaar per organisatie

Bezettingsgemiddelde	2007	2008	2009	2010
Puzzel	102,61%	128,24%	83,51%	92,80%
Blokkenhuis	101,59%	95,19%	104,2%	105,7%
Speelhoek	83,23% en 39,40%	75,71%	/	/
Speelberg	103%	106,60%	103,54%	105,30%
Auricula	85%	93%	95%	99%
Sloeberke	85,82%	99,96%	100%	104%
Pagadder	34%	59%	59%	62%
Dienst voor opvanggezinnen OCMW	72%	69%	63%	67%
Reddie Teddy dienst opvanggezinnen	85%	85%	90,54%	87,21%
Knuffel				
Reddie Teddy opvang zieke kinderen				
Totaal	83,08%	88,38%	82,93%	85,32%

Bij alle voorschoolse groepsopvang merken we dat het bezettingsgemiddelde in stijgende lijn gaat. Bij de dienst voor opvanggezinnen van OCMW Kortrijk daalt het bezettingsgemiddelde, wat te maken heeft met een minder aantal onthaalouders. We merken wel op dat het totale bezettingsgemiddelde doorheen de jaren relatief stabiel gebleven is.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

In het eerste jaar ging de aandacht voornamelijk naar het leggen van de basis voor het opstarten van het project en de afstemming tussen de verschillende diensten.

Kind en Gezin bakende 4 werkterreinen af voor het vernieuwingsproject voor de Centra voor Kinderopvang (CKO's):

1. De formulering van een sociaal pedagogisch project als basis
2. Een gecoördineerd opnamebeleid (doelstelling 1)
3. Een lokaal coördinatiesysteem voor opvangvragen (doelstelling 2)
4. Efficiënte samenwerking op praktisch vlak doelstelling 3)

Aan de hand van de verschillende werkterreinen worden de realisaties opgebouwd per jaar. De drie centrale doelstellingen zijn gekoppeld aan werkterreinen 2 tot 4. Enkel 2006 krijgt een aparte rubriek aangezien dat het jaar was waarin De Koepel is opgestart.

2006

Zoals hierboven reeds vermeld was 2006 het geboortjaar van CKO De Koepel. Dit jaar werd voornamelijk aangewend om een beleidsvisie uit te werken en dit om te zetten naar een actieplan. Belangrijke ontwikkelingen van dit jaar waren de opstart van de samenwerking, de afstemming, het elkaar leren kennen, ...

In de eerste plaats werd het geboortjaar aangewend om de structuur van De Koepel vorm te geven. In datzelfde jaar was het eveneens belangrijk dat er een coördinator werd gevonden die het project in handen zou nemen en verder zou leiden.

Sociaal pedagogisch project als basis

1. Strategie, planning en draagvlak

Aan het begin van het jaar 2007 werd een planning opgemaakt van zaken waar het CKO De Koepel de volgende jaren aan zou werken. Er werd een planning opgemaakt tot 2010. Die planning dient als leidraad doorheen de jaren, maar werd ook systematisch aangepast. De planning bestond voornamelijk uit het bepalen van doelstellingen en het vertalen van die doelstellingen naar actieplannen.

1.1 Uitwerking project

De missie, visie en de drie centrale doelstellingen vormen de basis voor de werking van CKO De Koepel. Dit zowel naar de aangesloten partners als in de uitbouw van samenwerking met externen. Bij aanvang werd de missie en visie als ook de doelstellingen en het actieplan besproken met verschillende externe partners wat De Koepel een breder draagvlak gaf om in te werken.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

Binnen deze visie wil De Koepel eveneens inzetten op de evoluties rond opvoedingsondersteuning door:

- Ondersteuning van de ouders bij de uitbouw van de eigen netwerken
- Nauwe samenwerking rond de opstart van de opvoedingswinkel waarbij kinderopvang fungeert als stimulerende randvoorwaarde
- Forum bieden tot uitwisseling van deskundigheid rond bieden van opvoedingsondersteuning

Binnen het concept van de opvoedingswinkel kreeg kinderopvang intussen een plaats. Als enige opvoedingswinkel in Vlaanderen huisvest De Pluim ook een voorziening kinderopvang. Daarnaast werd gezocht naar mogelijkheden om de ontmoetingskansen tussen ouders te verhogen.

1.2 Erkenning project

Bij het indienen van de kandidatuur in februari kon CKO De Koepel een gezamenlijk opgestelde missie en visiebepaling meesturen, samen met een ontwikkelingsplan tot 2010. Deze kandidatuur werd beloond met de hoogste score die door de jury, belast voor de erkenning van de proefprojecten, werd toegekend. Naast het project uit Mechelen behaalde de kandidatuur een score van 88 op 100. Op deze wijze fungeert CKO De Koepel als model-project en kreeg De Koepel twee maal een subsidie van 10.000 euro

Het CKO - project werd op 14 juli voor een breed publiek bekendgemaakt in het bijzijn van de toen kersverse Vlaamse minister van Welzijn Steven Vanackere. De geformuleerde visie en missie werden verrat in een logo, gepubliceerd in een folder naar partners waarmee samenwerking werd gezocht.

1.3 Toetssteen bij interne en externe partners

De bijhorende missie en visie bleken een goede toetssteen te zijn om de uitwerking van nieuwe projecten vorm te geven. Om intern af te toetsen werd een overlegstructuur op poten gezet. Maandelijks worden de verschillende partners uitgenodigd om in overleg te treden met elkaar. De grote meerwaarde ligt aan het begin van de vergadering waar een rondje wordt gedaan waarop elke partner elementen/ thema's uit de eigen werking kan voorleggen en aftoetsen bij de partners.

1.4 Jaarcijfers en jaarverslagen

Elk jaar wordt binnen De Koepel een jaarverslag opgemaakt. Dit bevat een weergave van de belangrijkste realisaties en cijfers van het voorbije jaar. Op die manier wil De Koepel tonen waar ze rond werken en waar voor hen de belangrijke aandachtspunten liggen. Voorliggend prestatieboek kan vergeleken worden met een jaarverslag, maar dan een bundeling van de realisaties van de voorbije vijf jaar.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

2. Nieuwe partners

2.1 De Pagadder

Einde mei 2007 kon CKO De Koepel een nieuwe partner verwelkomen met De Pagadder, een pas opgestarte minicrèche te Marke. Deze nieuwe partner kon zich volledig vinden in de geformuleerde missie, visie en doelstellingen.

2.2 Zelfstandige ondernemers

In 2009 is men gestart met de uitbreiding van het samenwerkingsverband. Men wou vanuit De Koepel ook de zelfstandige ondernemers binnen de kinderopvang laten toetreden. Daarvoor moest eerst een basis gelegd worden tot samenwerking. Dit houdt in dat moest nagegaan worden of de zelfstandige ondernemers in de kinderopvang het wel zag zitten om toe te treden tot het samenwerkingsverband. Een eerste overleg werd opgestart in samenspraak met Unieko om een infoavond te organiseren voor de zelfstandige sector. Het eerste overleg met de zelfstandige ondernemers binnen de kinderopvang ging door op 7 mei 2009, en van daaruit werd vertrokken voor een aantal volgende overleggen te realiseren.

Vanuit De Koepel bestaat het engagement vooral uit de organisatie van regelmatig overleg met ervaringsuitwisseling, persoonlijke ondersteuning op vraag en het in samenspraak uitwerken van ondersteunende initiatieven.

In ruil verwacht De Koepel van de zelfstandige ondernemers het expliciet onderschrijven van uitgewerkte missie en visie, het mee uitwerken van acties om de vooropgestelde doelstellingen te halen en een regelmatige actieve deelname aan het overleg. De eigenlijke toetreding van de zelfstandige sector gebeurt in 2011.

3. Externe samenwerking

3.1 lokale overleggen

Met het meldpunt voor kinderopvang werd een eerste gesprek gevoerd om op elkaar af te stemmen. Met de vzw Soetkin en het lokaal overleg kinderopvang werd de afspraak gemaakt dat het meldpunt actiever gepromoot zal worden als centraal aanspreekpunt bij doorverwijzingen rond kinderopvang.

3.2 Regionale samenwerking

Samen met de andere grote spelers binnen het landschap van de kinderopvang zoals de KAV, VZW Soetkin en Unieko, en binnen het kader van het streekpact van RESOC kwam er een opstart tot regionaal overleg kinderopvang. Deze partners hebben er in samenwerking voor gezorgd dat de kinderopvang op de agenda kwam te staan. Er werd samen een nota geschreven met de vraag of er een streekplatform rond kinderopvang kon opgestart worden en van daaruit is men gestart. Vanuit de kinderopvang wordt gekeken welke acties ze kunnen ondersteunen en welke belangrijke ze kunnen overnemen.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

3.3 Samenwerking met partners buiten de kinderopvang

In de loop van 2007 werd met een aantal sleutelfiguren uit de kinderopvang en belendende sectoren voor Kortrijk gesprekken gevoerd om CKO De Koepel voor te stellen en het actieplan af te toetsen. Het ging hierbij om gesprekken met de niet aangesloten kinderopvangvoorzieningen, het onderwijs, de leerwinkel, de revalidatie en gehandicaptensector, opleidings- en tewerkstellingssector, andere ondersteunende diensten naar gezinnen.

Daarnaast nam de koepel deel aan overleggen en netwerken, schoolopbouwwerk, het netwerk vreemdelingen, opvoedingsondersteuning en andere.

Tot slot maakt De Koepel werk van de bekendmaking van de visie van De Koepel op kinderopvang bij de andere welzijnsorganisaties en het maken van afspraken tot samenwerking door jaarlijks een rondje te organiseren rond een bepaald thema. Een eerste thema was de rol en functies van de kinderopvang met een voorstelling van De Koepel, vervolgens werd stilgestaan bij de vraag naar welke gezinnen zij best naar kinderopvang kunnen doorverwijzen. In de laatste ronde werd stil gestaan bij de aanpak rond doorverwijzing en de wijze dat de website hen hierin kan ondersteunen.

Doelstelling 1: Toegankelijkheid verbeteren

Doelstelling: CKO De Koepel biedt haar kinderopvang gezamenlijk en geïntegreerd aan en kan snel en accuraat een antwoord formuleren op vragen die rond opvang gesteld worden. Dit door een netwerk rond gezinnen te bouwen vanuit CKO De Koepel in samenwerking met externe partners.

1. Nieuwe plaatsen

1.1 Ondersteuning en opvolging bij uitbreidingsrondes

Bij elke uitbreidingsronde ging De Koepel in de eerste plaats na wat de mogelijkheden waren en wie er het best gebruik kon maken van een uitbreiding. Deze aanpak zorgde er voor dat de verschillende aangesloten partners in samenspraak dossiers indienden voor de verschillende uitbreidingsrondes.

Daarnaast blijft De Koepel na uitbreiding kijken om ondersteuning en opvolging te bieden aan de desbetreffende partner. Dit gebeurt onder meer door de diensthooftvergaderingen, bestuursvergaderingen, vormingen en informele contacten.

1.2 Uitbreidingen

Binnen CKO De Koepel is het aantal plaatsen aanzienlijk gestegen. Zo zijn er over de voorbije 5 jaar 167 nieuwe plaatsen gerealiseerd bij verschillende partners. In het jaar 2007 werden 110 nieuwe plaatsen gerealiseerd. Deze stijging heeft vooral te maken met de opstart van een aantal nieuwe initiatieven: De Speelhoek in Rollegem en de Pagadder in Marke. Daarnaast werden door de verhuis van de kinderdagverblijven De Spielberg en Auricula nieuwe plaatsen gecreëerd, kon de toestemming verkregen worden voor nieuwe occasionele plaatsen. Ook in het jaar 2010 werd een grote stijging vastgesteld.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

Alles heeft te maken met de opstart van twee nieuwe initiatieven voor kinderopvang, namelijk een derde vestiging van De Speelhoek, en een tweede vestiging van De Puzzel. Samen goed voor een uitbreiding van 41 nieuwe plaatsen

2. Wegwerken van uitsluitingsmechanismen

Vanaf april 2007 werd een nieuwe overlegstructuur geïmplementeerd. Hierdoor werd het maandelijks overleg tussen de dienstverantwoordelijken opgestart. Binnen dit overleg werden de verschillende inschrijvingsprocedures aan elkaar voorgesteld. Dit vormde de basis voor een gezamenlijke en afgestemde aanpak rond de aanvragen. De finaliteit van deze gezamenlijke aanpak is zicht te krijgen op de witte vlekken en de uitsluitingsmechanismen.

Deze gezamenlijke aanpak werd geconcretiseerd in een gezamenlijk aanvraagformulier, een draaiboek die de verschillende inschrijvingsprocedures bundelt en een uitgeschreven procedure.

Door de implementatie van het aanvraagstelsel bleken de plaatsen beter benut, maar ook sneller ingevuld. De wachttijden zorgen hierbij voor een extra uitsluitingsmechanisme. Het aanvraagstelsel kan echter de basis vormen om ondersteuningsmechanismen uit te bouwen en zo kansengroepen beter te kunnen toeleiden naar de kinderopvang. In 2008 werd het aanbod van CKO De Koepel en het aanvraagstelsel verder bekendgemaakt. Met een aantal partners resulteerde dit in concrete afspraken rond doorverwijzing (buurtwerking, VDAB, RVA, sociale dienst OCMW, regioteam Kind en Gezin, meldpunt kinderopvang,...)

Om de doorverwijzing vanuit de sociale welzijnsorganisaties te versterken werd in samenwerking met hen een indicatiestelling opgemaakt die eveneens werd afgetoetst bij de intervisiegroep rond de sociale functie. De lijst bevat een aantal knipperlichten die doorverwijzers er attent wil op maken tijdig door te verwijzen en een aantal aandachtspunten die er op wijzen de doorverwijzing warm en zorgzaam op te nemen omdat er mag van uitgegaan worden dat het niet evident is dat ze zal slagen. Deze lijsten werden samen met de aanpak bij de doorverwijzing gedrukt op een kubushouder die bij de toelichting rond de aanpak werden verdeeld. Aanvullend werden alle gegevens op de website geplaatst en het aanvraagformulier aangepast zodat ook doorverwijzers ze kunnen inzetten.

3. Versterken van het onthaal en inschrijvingsmoment

De voorstelling door elke partner van de eigen inschrijvingsprocedure in 2007 was de aanvang tot een gezamenlijke procedure. Ze gaf zicht op de verschillende stappen die gezet werden. Dit overzicht liet toe om te komen tot de uitwerking van de aanvraagprocedure van de verschillende partners vanuit CKO De Koepel.

In 2008 werkte De Koepel actief mee aan de uitwerking van een fotoboek kinderopvang. Dit boek moet toelaten de ouders beter toe te lichten hoe het dagverloop is bij de kinderopvang. CKO De Koepel stond naast de verspreiding van de exemplaren die de stad voorzag zelf in voor de druk van extra exemplaren om tot een voldoende verspreiding bij de voorzieningen te komen.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

Doelstelling 2: Geïntegreerd aanbieden

Doelstelling: CKO De Koepel organiseert voldoende en diverse vormen van kinderopvang toegankelijk voor alle kinderen. Hierbij gaat bijzondere aandacht naar deelname en integratie van kwetsbare gezinnen, kansengroepen, kinderen met specifieke zorgbehoefte en ondervertegenwoordigde groepen in alle voorzieningen.

1. Interne netwerking

1.1 Gezamenlijke aanvraagprocedure

Er werd gestart met een gezamenlijke aanvraagprocedure, wat een eerste belangrijke stap is geweest bij de realisering van de eenheid van inschrijving. Het zorgt er eveneens voor dat gestart wordt vanuit de vraag. Later werd dit aanvullend met eerste afspraken rond de doorverwijzing bij ziekte van het kind naar de diensten voor opvang van zieke kinderen.

Het aanvraagstelsel is er tegelijk mee de oorzaak van dat de bezettingspercentages bij de verschillende partners evolueerde en dat de toegankelijkheid toenam. Het stelsel zorgt er immers voor dat ongebeide aanvragen vrij snel omgezet worden in begeide aanvragen. Hierbij dienen de ouders of doorverwijzende diensten hun aanpak niet aan te passen aan de werkwijze van de kinderopvang, maar past de kinderopvang zich aan naar de aanpak van de ouders en de doorverwijzende diensten. De aanwezige plaatsen worden dus meer benut.

Er werd ook gestart met een gezamenlijke aanvraagprocedure. Deze stap vormde de opstart van een eenheid van aanvraag. Dit is een belangrijke opstap naar de realisering van de eenheid van inschrijving. Het aanvraagstelsel zorgt er voor dat gestart wordt vanuit de vraag. Dit werd reeds snel aangevuld met eerste afspraken rond de doorverwijzing bij ziekte van het kind naar de diensten voor opvang van zieke kinderen.

1.2 Nieuwjaarsreceptie

Bij de gezamenlijke nieuwjaarsreceptie werd de missie en visie toegelicht aan de aanwezigen. Op die manier werd iedereen betrokken bij het samenwerkingsverband op de hoogte gebracht van de richting die De Koepel wil varen. Deze gezamenlijke momenten maken het voor de medewerkers zichtbaar dat ze aangesloten zijn bij een breder geheel.

1.3 Overleg dienstverantwoordelijken en bestuur

In het tweede jaar bestaan van De Koepel koos men voor een herschikking van de overlegstructuur. Voordien werden in de bestuursbijeenkomsten zowel de afgevaardigden van de besturen als de dienstverantwoordelijken uitgenodigd. De Koepel en zijn partners kozen ervoor hierin een opsplitsing te maken. Nu zijn er zowel de bestuursvergaderingen als de vergaderingen van de diensthoofden.

Om de twee maanden komen de afgevaardigden van de besturen van de verschillende partners

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

samen om de situatie in het opvanglandschap op te volgen en de strategische thema's in het kader van de uitbouw van De Koepel uit te werken.

Maandelijks is er een overleg met de dienstverantwoordelijken. De eerste functie van deze overleggen is om het interne netwerk binnen De Koepel levendig te houden. Regelmatig contact is hiertoe noodzakelijk. De tweede functie is te komen tot een uitwisseling van deskundigheid. Dit werd en wordt gerealiseerd door iedere bijeenkomst te starten met een rondje waarin de voorvallen van de laatste maand kunnen worden uitgewisseld. Deze functie worden in het eerste deel van het overleg opgenomen.

In het tweede deel van het overleg wordt eerder gefocust op gezamenlijke kennisopbouw. Enerzijds willen we via dit overleg de kennis van de sociale kaart bij de aangesloten partners verhogen. Hiertoe wordt tijd gemaakt om een externe dienst uit te nodigen en deze zijn werking te laten voorstellen. Anderzijds worden gemeenschappelijke thema's uitgediept en vertaald naar een gezamenlijke aanpak. Het gaat hierbij om praktische zaken als samenaankoop, voeding, vorming... maar ook meer inhoudelijke elementen als toekenning van het sociaal tarief, opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte, ... versterken van de diversiteit binnen de groep medewerkers,...

Daarnaast werden een aantal werkgroepen opgestart waarin items concreet werden voorbereid naar de overlegmomenten van het bestuur of van de dienstverantwoordelijk. Het gaat hierbij voornamelijk over onderwerpen die voor alle verschillende partners van belang zijn, zoals preventie of brandveiligheid en kwaliteitshandboek die gezamenlijk kunnen besproken worden.

Bovendien werd actief deelgenomen aan de opleiding rond de sociale functie van de kinderopvang aangeboden door Kind en Gezin binnen het kader van het CKO-proefproject. Het ging hierbij om een intense vorming gespreid over 3 halve dagen.

2. Website CKO De Koepel

In 2009 keek De Koepel voor de uitwerking van een vernieuwde eigen website. De bedoeling van de website is om een overzicht te geven van het opvangaanbod, aanvragen te ondersteunen en een voorstelling te geven van De Koepel. Op die manier worden ouders beter geïnformeerd over het bestaande opvangaanbod. De website is eveneens uitgerust met een aanvraagformulier, wat het voor de ouders eenvoudiger moet maken hun aanvraag tot kinderopvang te kunnen indienen vanuit de website: die worden dan door de diensten gebruikt bij de doorverwijzing.

3. Folderrekjes

Om het aanbod nog beter bekend te maken, en om allerhande informatie te kunnen meegeven aan de ouders, werden folderrekjes geplaatst in 6 van de voorzieningen binnen De Koepel. De folderrekjes bevatten onder andere informatie met betrekking tot De Koepel, de verschillende opvanginitiatieven, folders van Kind en Gezin, de opvoedingswinkel,... Ouders krijgen op die manier de mogelijkheid om zichzelf verder te informeren over het geheel van mogelijkheden binnen het opvoedingslandschap.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

4. Uitwerken extra dienstverlening

Binnen een aantal kinderdagverblijven is men op het idee gekomen om meer te doen dan kinderopvang alleen. Zo hebben de kinderdagverblijven De Pagadder, Auricula en De Speelberg de handen in elkaar geslagen en in samenwerking met een dienstencheque-bedrijf een strijkdienst begonnen. De partners halen aan dat men hieraan, zonder het samenwerkingsverband nooit aan gedacht zouden hebben om dergelijke initiatieven op poten te zetten.

5. Diversiteit in de kinderopvang

In 2010 werd een aanvraag ingediend voor de opstart van een project rond diversiteit in de kinderopvang. Men stelt vast dat er vanuit de allochtone bevolkingsgroep weinig tot geen mensen tewerkgesteld geraken in de kinderopvang, en men wil erachter zien te komen hoe dit komt. Daarbij komt dat men in het algemeen bijna geen mannen werken in de kinderopvang. Vanuit De Koepel heeft men een project gestart die hieromtrent onderzoek doet en kijkt wat de redenen hiervoor kunnen zijn. De bedoeling van het project is te komen tot een aantal practices en samenwerkingsverbanden. Het project wordt gesteund vanuit het federaal impulsfonds migrantenbeleid en RESOC Zuid West- Vlaanderen.

Doelstelling 3: efficiënte samenwerking op praktisch vlak

Doelstelling: CKO De Koepel ondersteunt zijn aangesloten partners bij de uitbouw van kwaliteit zodat deze partners kinderopvang aanbieden als een volwaardige tweede opvoedingsmilieu voor de kinderen, dat de ouders ondersteunt in hun gezinsleven en de opvoeding van de kinderen.

1. Werkgroepen en vormingen

Vanuit een werkgroep is een globale aanpak uitgewerkt rond samen aankoop. Deze aanpak werd uitgebouwd vanuit de zaken die gerealiseerd werden rond samen aankoop. Zo werden bij offertes voor grote aankopen de tarieven mee onderhandeld voor de aangesloten partners, werd een overzicht gemaakt van speelgoedleveranciers met gegevens over hun werkwijze, werden kortingen bekomen bij verschillende handelaars.

Bedoeling van de werkgroep preventie is de partners te ondersteunen in de opmaak van een preventieplan. Vanuit een ophijsting van mogelijke risico's zowel bij kinderen, medewerkers als voor de organisatie werden mogelijke maatregelen uitgewisseld. Op deze basis kunnen de verschillende partners een preventieplan opmaken. Deze werkgroep wordt ondersteunt door de preventieadviseur van OCMW Kortrijk en Familiehulp.

Binnen de werkgroep rond het kwaliteitshandboek werken de partners gezamenlijk aan hun kwaliteitshandboek. Hierbij wordt ieder overleg een specifiek onderdeel besproken en aangepakt. Vanuit deze werkgroep kunnen ook gezamenlijk initiatieven groeien.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

1.1 Samenwerken inzake vormingen

Binnen CKO De Koepel werd door een werkgroep de gezamenlijke aanpak naar vorming uitgewerkt. Vanuit deze aanpak werden 3 vormingsavonden voor ouders georganiseerd waar ook de medewerkers kunnen aan deelnemen. De thema's waren zindelijkheid, rust en regelmaat en EHBO bij jonge kinderen. De vorming werd georganiseerd in samenwerking met Vormingplus en het expertisecentrum kraamzorg De Wieg. Daarnaast werd ook een systeem van kijkdagen georganiseerd waarbij medewerkers één dag in een andere voorziening kunnen meedraaien.

1.2 Vorming levensreddend handelen

Vanaf 1 september 2009 is het verplicht dat onthaalouders en personeel van opvangvoorzieningen een attest hebben van een basisopleiding levensreddend handelen bij kinderen. De voorwaarden waaraan zo'n basisopleiding moeten voldoen zijn vastgelegd in een Ministerieel Besluit. De Koepel organiseert voor de partners een vorming levensreddend handelen, aangevuld met de aankoop van poppen levensreddend handelen. Zo krijgt het personeel van de verschillende opvangvoorzieningen aangesloten bij De Koepel de mogelijkheid om aan dergelijke vorming levensreddend handelen deel te nemen.

1.3 Evacuatie-instrument

Vanuit een samenwerking tussen de Howest en CKO De Koepel werd door een studente, Elke Vanmaele gewerkt naar een evacuatieproduct voor onthaalouders. De onderzoeksvraag was op welke manier kinderen in kinderdagverblijven en bij onthaalouders op een efficiënte, effectieve en veilige manier geëvacueerd kunnen worden. Het concept bestaat uit een soort matras waar de kinderen ingelegd kunnen worden, goed beveiligd kunnen worden, en op die manier gemakkelijk geëvacueerd kunnen worden.

2. Gezamenlijke bekendmaking

Begin september 2007 werd een voorlopige website van CKO De Koepel opgestart waarop het eigen aanbod bekendgemaakt werd. De eigen webstek werd www.ckodekoepel.be. Deze website kreeg in 2009 een nieuw uitzicht en het werd mogelijk via de website een aanvraag te doen naar kinderopvang, de voorzieningen kan men op kaart terugvinden, er is een gezamenlijk sollicitatieformulier, ... De website werd opgemaakt in samenwerking met Stad Kortrijk.

Er werd een folder ontwikkeld met het overzicht van het aanbod naar de ouders. Het werd een mapje die van elke aangesloten partner een fiche met de belangrijkste gegevens bevat. Daarnaast werd een boekje gemaakt voor de partners en het actieplan zoals ingediend bij Kind en Gezin, wat regelmatig geactualiseerd wordt.

Naar het brede publiek is een concept als CKO niet evident om te vertalen. Binnen CKO De Koepel werd daarom gekozen actief de persbelangstelling op te zoeken en initiatieven hierrond op elkaar af te stemmen. De verschillende persartikels geven aan dat CKO De Koepel heel wat regionale belangstelling haalde.

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

Het kader van de proeftuin dienstencheques werden binnen het lokaal overleg kinderopvang verdere afspraken gemaakt om de coördinatie van de opvangvragen verder vorm te geven in een gestructureerd opvanglandschap. Deze afspraken en visie werden mee verrat in het plan van aanpak.

3. Samenwerking met anderen stimuleren

Nog voor intrek genomen werd in de nieuwe locatie van De Puzzel was reeds een samenwerking ontstaan met het rusthuis en dienstencentrum die op dezelfde site gelegen zijn. Dit in de vorm van een gezamenlijke moestuin. Deze moestuin vormde een goede voedingsbodem om de samenwerking verder te zetten.

Veel aandacht ging naar de voorstelling van het aanvraagstelsel aan de verschillende diensten (buurtwerking, VDAB, RVA, sociale dienst OCMW, regioteam Kind en Gezin, werkpunt,...). Dit verhoogde de doorverwijzing van deze diensten naar de kinderopvang.

CKO De Koepel formuleerde in samenspraak met kinderopvang Heilig Hart, Unieko en kinderopvang KAV een voorstel tot programma rond het regionaal werken rond kinderopvang. Dit voorstel van programma was de basis voor de opstart van een regionaal forum kinderopvang binnen de schoot van RESOC. Het voorstel van programma werd immers gebaseerd op het streekpact geformuleerd door het RESOC. De aandacht voor de samenwerking met externe partners resulteerde naast heel wat informele overlegmomenten ook in deelname aan een aantal netwerken:

- Netwerk minderheden
- Werkgroep inburgering - kinderopvang
- Netwerk opvoedingsondersteuning
- Deelname aan het overleg rond het lokaal sociaal beleid

4. Samenwerking om knowhow en netwerken te delen

Binnen CKO De Koepel werd hieraan veel aandacht geschonken in 2007. Zo werd gestart met een nieuwe overlegstructuur en waren er 25 interne overlegmomenten. Bij het overleg van de dienstverantwoordelijken vormt de uitwisseling een vast agendapunt. Hierbinnen werd een hele diversiteit aan thema's behandeld. Het ging bijvoorbeeld om specifieke voorvallen, inspectie, doorgeven van studiedagen, vacatures, nieuwigheden,...

Deze intense opeenvolging van overlegmomenten zorgt ervoor dat de dienstverantwoordelijken sneller bij elkaar te rade gaan bij problemen.

Binnen CKO De Koepel wordt hieraan veel aandacht geschonken. Dus ook in 2008. Zo waren er 19 formele interne overlegmomenten. Bij het overleg van de dienstverantwoordelijken vormt de uitwisseling een vast agendapunt. Hierbinnen werd een hele diversiteit aan thema's behandeld. Het ging bijvoorbeeld over specifieke voorvallen, inspectie, doorgeven studiedagen, vacatures, nieuwigheden, ... Dit agendapunt is van groot belang om de betrokkenheid naar De Koepel te versterken. De intense opeenvolging van overlegmomenten zorgt er nu al voor dat dienstverantwoordelijken sneller bij elkaar te rade gaan bij problemen. Bovendien ondersteunden de dienstverantwoordelijken van de aangesloten partners de inwerking van de nieuwe dienstverantwoordelijke van kinderdagverblijf 't Sloeberke. Er werd tijd vrij gemaakt om een aantal keren mee te lopen in de opvang, er was de openheid tot telefonische vraagstelling, ...

CKO DE KOEPEL EN ZIJN REALISATIES

5. Samenwerken om personeel efficiënt in te zetten

Bij de aanwerving van de nieuwe dienstverantwoordelijke van kinderdagverblijf 't Sloeberke is er ondersteuning geweest door CKO De Koepel door aanwezigheid van de coördinator bij de selectiegesprekken. Daarnaast raadplegen de dienstverantwoordelijken bij het invullen van vacatures. De dienstverantwoordelijken kunnen bovendien beroep doen op het kandidatenbestand dat door de personeelsdienst van het OCMW wordt bijgehouden.

Door een nauwe samenwerking tussen het OCMW Kortrijk en De Koepel is de mogelijkheid gecreëerd dat de partners vrijwilligers kunnen inschakelen binnen een degelijk kader.

CKO DE KOEPEL KORT IN CIJFERS

CKO De Koepel biedt 732 opvangplaatsen aan waarvan 636 voornamelijk naar kinderen tussen 0 en 3 jaar en 96 exclusief voor buitenschoolse opvang. Naast deze capaciteit biedt zij via twee diensten opvang aan huis aan voor zieke kinderen.

	BETROKKEN BESTUREN	VOORZIENINGEN	CAPACITEIT
Totaal	9	14	732
Groepsopvang	6	10	365
• Erkende kinderdagverblijven	3	3	164
• Zelfstandige kinderdagverblijven	2	4	81
• Lokale Diensten	2	2	36
• Initiatief buitenschoolse opvang	1	1	84
Gezinsopvang	2	2	367
• Diensten voor onthaalouders	2	2	367
Opvang aan huis	2	2	*
• Thuisoppas zieke kinderen	2	2	*

* voor deze diensten is er geen toegekende capaciteit.

De Koepel wil ruimte creëren
zodat gezinnen, kinderopvang en andere betrokkenen
elkaar als partner kunnen ontmoeten
in spelen, werken en groeien

www.ckodekoepel.be

